

Programové prohlášení Československé společnosti pro sluneční energii

Preambule:

Československá společnost pro sluneční energii (ČSSE) jako dobrovolné sdružení právnických a fyzických osob zastupuje všechny subjekty, jejichž zájmem je využívání sluneční energie. Sdružuje odborníky z Československé republiky, kteří spolupracují při řešení problémů a společně se soustřeďují k dosahování cílů v daném oboru. Jejich úzká spolupráce má své kořeny ve společné minulosti, soustřeďuje poměrně malý počet odborníků v ČR i SR a snaží se koncentrovat skromné finanční prostředky z důvodů jejich efektivnějšího využití.

ČSSE obrací svou pozornost na širokou oblast zahrnující výzkumné aktivity, vývoj a produkci technologických zařízení a jejich aplikace umožňující účinné komerční využívání solárního záření a současně chce usnadňovat všem zájemcům přístup k podpůrným nástrojům technického, ekonomického a legislativního charakteru, které jsou v různých mírách přístupné.

ČSSE při svých činnostech vychází zejména z těchto skutečností:

- Česká republika není ve využívání sluneční energie začátečníkem. S rozsáhlejším využíváním solárního záření se začalo již v sedmdesátých a osmdesátých letech minulého století. Později však došlo k útlumu těchto aktivit díky nepříznivé energetické politice státu, zaměřené zvláště na velkou energetiku. Proto v devadesátých letech byly vyprojektovány a realizovány spíše unikátní instalace demonstračního charakteru a k většímu rozšiřování solárních systémů nedošlo.
- Z vysokých škol (zejména ze strojních a stavebních fakult technických univerzit) odchází jen velmi málo absolventů schopných kvalitní a efektivní projektantské práce v oblastech jak pasivní, tak aktivní solární energetiky; odborníků, kteří by v těchto institucích studenty vychovávali a byli na světové úrovni v oblasti je jen hrstka.
- Samostatná výzkumná a vývojová pracoviště pro všechny oblasti obnovitelných energií prakticky neexistují, skupiny, které dříve v rezortních ústavech aplikovaného výzkumu a na pracovištích akademie věd existovaly, zanikly.
- V oboru stále ještě pracuje řada odborníků, kteří začínali sbírat své zkušenosti v době relativního rozvoje solárních technologií v sedmdesátých a osmdesátých letech.
- V republice není mnoho výrobců původních technologických zařízení pro solární aplikace, existuje však, na rozdíl od dřívějších let, poměrně dostupný trh těchto zařízení včetně blízkých okolních zemí.
- Existuje řada montážních a instalátérských firem, které jsou schopny instalovat solární systémy, nemají však uspokojivé projekční zázemí a jimi realizované

systemy nefungují vždy optimálně, resp. byly realizovány se zbytečně velkými vstupními náklady.

- Význam obnovitelných zdrojů energie v celkové energetické bilanci není v Energetické politice vlády (rovněž v Sektorové politice MPO – Energetika) formulován objektivně a se znalostí problematiky obnovitelných zdrojů. Ani ostatní oficiální dokumenty (Státní politika životního prostředí) dosud nedefinují funkci alternativních energetických zdrojů jednoznačně a správně v hierarchii energetických zdrojů této země. To vede ke konfuzním závěrům o plánovaných nárůstech využívání obnovitelných energií v krátkodobých a střednědobých perspektivách a staví bohužel do protikladu klasickou energetiku a energetiku obnovitelných zdrojů.
- V dlouhodobých perspektivách se zanedbávají scénáře vyčerpávání klasických paliv, což implikuje zanedbání přípravných vývojových prací pro řešení budoucí náhrady klasických zdrojů energie z alternativních přírodních zdrojů. Tyto vývojové činnosti nezabezpečí malé privátní firmy, které si nemohou dovolit financovat rizikový výzkum a vývoj. Zde je nutná masivní státní podpora, neboť současné velké energetické podniky po privatizaci nebudou ochotny do této oblasti po ještě dlouhou dobu investovat.
- Současná cenová politika velkovýrobců tepla a elektřiny, cenová deregulace a narovnání poměrů se děje velmi zvolna a stále není politiky, vládou a jinými státními orgány pochopen význam plnění těchto kroků jako nutné podmínky pro rozšíření aktivit v tzv. malé energetice.
- Použití jediného kritéria - zisku - pro hodnocení úspěšnosti podnikání v oblasti využívání alternativních energií nepomáhá podpořit rozvoj nové oblasti průmyslu a služeb ve využívání obnovitelných zdrojů energie. Pro nové zájemce v podnikání v dané oblasti má tato politika spíše odstrašující efekt. Stávající systém podpor tzv. malé energetiky je orientován spíše na šetření, než na rozšiřování aktivních systémů s obnovitelnými zdroji energie.
- Přes veškeré úsilí se nedaří prosadit realizaci systému nepřímých podpor progresivním a inovačním aktivitám v oblasti výzkumu a vývoje obecně, což se silně dotýká oblasti solární energetiky a realizace systémů s dalšími obnovitelnými zdroji energií. Přitom tyto nepřímé podpory jsou jedním z nejvýznamnějších rozvojových stimulů u malých firem aplikujících pokrokové technologie.
- Všeobecné povědomí a „solární gramotnost“ je v naší republice nyní na velmi nízké úrovni a to u všech vrstev obyvatelstva (zodpovědné politiky ve státních funkcích i ekologické aktivisty nevyjímajíce). Mnohdy jsou oficiálně prezentovány polopravdy i nepravdy o možnostech alternativních energií ať v pozitivním, či v negativním smyslu a jsou pak zneužívány v argumentacích.

Vycházejíc z těchto a dalších skutečností, chce ČSSE klást nadále důraz na podporu jak výzkumných a vývojových prací, tak komerčně využitelných výsledků v solární energetice a hájit zájmy svých členů s následujícími záměry a úkoly:

- účastnit se při tvorbě legislativy ve sféře financování, daní a jiných ekonomických pravidel a nástrojů (včetně nepřímých podpor) s cílem vytvářet příznivě stimulující prostředí pro rozvoj solární energetiky,
- snažit se o zrovnoprávnění přístupu všech subjektů ke všem zdrojům podpor (státních, z EU),
- podporovat vzniku systému pro stanovování a aktualizaci priorit v oblasti obnovitelných energií,
- požadovat jednoznačné vymezení kompetencí a odpovědností v systému státních podpor s cílem zlepšení vnitřní koordinace tohoto systému,
- prosazovat účast svých členů v různých poradních orgánech a pracovních skupinách při MŽP, SFŽP, MPO a ČEA v ČR a obdobných orgánech SR,
- navazovat užší pracovní kontakty s nestátními organizacemi, usilujícími o podobné cíle jako ČSSE (SEVEN, EKOWATT, AIP Energetické centrum aj.),
- udržovat styk s mezinárodními organizacemi aktivními v oblasti využívání sluneční energie a dalších obnovitelných zdrojů (ISES, Evropská energetická agentura apod.),
- publikovat názory svých členů na připravovanou legislativu, konfrontovat ji s legislativou členských zemí EU a předávat tyto názory příslušným orgánům, podílejícím se na tvorbě legislativy (MŽP, MPO, odborné výbory PČR),
- prosazovat model financování výzkumu a vývoje hrazeného ze státních anebo ze zahraničních finančních zdrojů se spoluúčastí podnikatelských subjektů z ČR a SR,
- předkládat náměty pro výzkum a vývoj v solární energetice výzkumným a vysokoškolským pracovištím,
- konstituovat radu supervizorů z odborníků s dlouholetými teoretickými i praktickými zkušenostmi v solární energetice s cílem kriticky přistupovat k šíření nesprávných informací o problematice sluneční energetiky a ostatních obnovitelných zdrojů energií jak v oblasti odborně-technické, tak i ekonomické,
- prosazovat zřízení akreditovaných certifikačních orgánů pro výroby i jakost v oboru zařízení pro sluneční energie. Katalogizovat stávající instituce s oprávněním v certifikačních pracích v souladu s praxí EÚ
- navázat na dřívější činnosti ČSSE při katalogizaci a hodnocení výsledků realizací solárních systémů v praxi

- pomáhat montážním firmám v oboru při zpřístupňování existujících podpor z fondů, grantových agentur aj. Při přípravě projektů dbát na větší aktivní zapojení investorů včetně nákladové zainteresovanosti. Prosazovat při tvorbě ekonomické legislativy daňové a další úlevy směřující ke zvýhodnění investorů, výrobců, montážních firem i provozovatelů zařízení využívajících sluneční záření,
- aktivně přispívat ke zvyšování osvěty pro širokou veřejnost (včetně orgánů místních samospráv), kriticky přistupovat k šíření nesprávných informací o problematice sluneční energetiky a ostatních obnovitelných zdrojů energií jak v oblasti odborně-technické, tak i ekonomické. Napomáhat příznivému vývoji veřejného mínění o solární energetice s využitím většího zviditelnění jejich pozitivních výsledků,
- zajišťovat informační servis pro své členy.

Nadcházející období lze charakterizovat jako směřování ČSSE k rozšíření aktivit v naší republice a k výraznější prezentaci nejen výsledků ale i názorů jejích členů. Plnění uvedených záměrů a úkolů bude posilovat image ČSSE jako kvalifikovaného a důvěryhodného spolupracujícího partnera při řešení otázek pomáhajících rozvoji solární energetiky a využívání ostatních obnovitelných energií.